

BÖLÜM 11

BURUN VE PARANAZAL SİNÜSLER

Hakan OCAK¹

GİRİŞ

Solunum sisteminin ilk kısmını oluşturan burun, kemik ve kıkırdaklardan meydana gelmektedir. Şekil ve büyüklüğü kişiler arasında değişebilmekle beraber görevi havanın ısınıp, nemini ayarlamak ve partiküllerden filtrelemektir. Burun, **nasus externus** ve **cavitas nasi** olarak iki bölümde ele alınır (1).

NASUS EXTERNUS

Burnun dışardan görünen bölümü olup; yüzün ortasında yer alır ve bir piramide benzer. Nasus externus'un bir kısmı kemik, bir kısmı da kıkırdak yapılar tarafından oluşturulur. Burun sırtına **dorsum nasi** denilir ve yukarıda alın ile birleşen kısmı **radix nasi** olarak isimlendirilir. Burnun uç kısmına **apex nasi**, burun deliklerini çevreleyen bölümüne ise **alae nasi** isimleri verilir. Nares olarak isimlendirilen burun delikleri arasında burun bölmesinin hareketli kısmı yer alır.

Yukarıda bahsedildiği üzere nasus externus, kemik ve kıkırdaklardan oluşur. Kemik kısmını apertura piriformis olarak isimlendirilen yapıyı çevreleyen kemikler oluşturur. Bunlar: üstte her iki os nasale, lateralde os maxilla'nın processus frontalis'leri, önde ve içte maxilla'nın processus palatinus'ları ve spina nasalis anterior'dur. Kıkırdak kısmını ise cartilago septi nasi, cartilago alaris major, cartilagine alares minores ve cartilagine nasales accessoriae meydana getirir (2).

BURUN KIKIRDAKLARI

Cartilago septi nasi: İki yapraktan oluşur. Orta yaprağı burun bölmesinin (**septum nasi**) yapısına katılır. Lateral yaprakları ise **processus lateralis cartilago sep-**

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi AD., hocak@agri.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-0288-4167

KAYNAKLAR

1. Sargon M.F. Anatomi Akıl Notları. (1. Baskı). Basım Yeri: Güneş Tıp Kitabevleri, 2016.
2. Elhan A., Arıncı K. Anatomi, 1. Cilt. (7. Baskı). Basım Yeri: Güneş Tıp Kitabevleri, 2020.
3. Şahin B. Temel İnsan Anatomisi, 2. Cilt. Organlar ve Sistemler. (1. Baskı). Basım Yeri: Ankara Nobel Tıp Kitabevleri, 2025.
4. Sancak B., Cumhuriyet M. Fonksiyonel Anatomi, Baş-Boyun ve İç Organlar. (11. Baskı). Basım Yeri: Odtü Yayıncılık, 2014.
5. Yıldırım M. İnsan Anatomisi. (7. Baskı). Basım Yeri: Nobel Tıp Kitabevleri, 2012.
6. Sargon M. F. Kısa Anatomi. (1. Baskı). Basım Yeri: Nobel Tıp Kitabevleri, 2012.
7. Arifoğlu Y. Her Yönüyle Genel Anatomi. (1. Baskı). Basım Yeri: İstanbul Tıp Kitabevleri, 2023.
8. Dere F. Anatomi Atlası ve Ders Kitabı. (6. Baskı). Basım Yeri: Nobel Kitabevi, 2010.
9. Schumacher G.H., Aumüller G. Klinik Temelli Topografik İnsan Anatomisi. (Salih Murat Akkın, Tanya Marur, Çev. Ed.). Basım Yeri: Deomed, 2010.